

Amlinelliad o'r Cymhwyster TGAU Dawns



Gwnaed i Gymru.
Yn barod i'r byd.

Cyflwyniad

Yn y ddogfen hon mae trosolwg ar lefel uchel o'r Cymhwyster CBAC TGAU Dawns.

Mae'n seiliedig ar Feini Prawf Cymeradwyo Cymwysterau Cymru ([meini-prawf-cymeradwyo-tgau-dawns.pdf](#)). **Rhaid** i'n cymhwyster ni fodloni'r gofynion hyn.

Bydd yr amlinelliad hwn o'r cymhwyster yn gweithio fel canllaw ar gyfer datblygu'r Fanyleb a'r Deunyddiau Asesu Enghreifftiol (DAE).

Trosolwg o'r Cymhwyster

Bydd y cymhwyster TGAU Dawns yn cefnogi'r Cwricwlwm i Gymru drwy wneud y canlynol:

- Cefnogi'r datganiadau o'r hyn sy'n bwysig¹, gan roi cyfle i'r dysgwyr:
 - archwilio eu gwaith creadigol eu hunain a gwaith eraill, mynd i'r afael â genres, technegau, offer, deunyddiau ac arferion a'u galluogi i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol
 - archwilio eu hetifeddiaeth ddiwylliannol eu hunain yn ogystal â rhai pobl, llefydd a chfnodau eraill. Trwy hyn gallan nhw ddarganfod sut y gellir defnyddio'r celfyddydau mynegiannol i ffurfio a mynegi hunaniaeth bersonol, gymdeithasol a diwylliannol
 - dysgu sut y gall sgiliau dadansoddi pwysig o fireinio a dadansoddi gyfrannu at eu datblygiad creadigol.
- Cefnogi'r egwyddorion cynnydd² drwy annog dysgwyr i:
 - archwilio, profi, dehongli, creu ac ymateb drwy ddawns mewn amgylchedd diogel
 - gwerthuso eu gwaith eu hunain a gwaith eraill
 - dysgu a mireinio gwahanol fathau o wybodaeth a sgiliau, gan gynnwys y technegau, y prosesau a'r sgiliau sydd eu hangen i greu a dehongli
 - dangos defnydd mwy soffistigedig o sgiliau perthnasol a'r gallu i drosglwyddo sgiliau a gwybodaeth bresennol i gyd-destunau newydd.
- Cefnogi'r ystyriaethau pwnc-benodol ar gyfer y maes hwn³ drwy roi cyfle i ddysgwyr wneud y canlynol:
 - archwilio, ymateb i ysgogiadau a chreu ac adfyfrio ar eu gwaith eu hunain. Ar yr un pryd, byddant hefyd yn ymwneud â phrofiadau sy'n gyfoethog ac yn ddilys
 - meithrin dealltwriaeth o berfformio, coreograffi a gwerthfawrogiad ar draws ystod o arddulliau.

¹ Celfyddydau Mynegiannol: [Datganiadau o'r hyn sy'n bwysig - Hwb \(llyw.cymru\)](#)

² Celfyddydau Mynegiannol: [Egwyddorion cynnydd - Hwb \(llyw.cymru\)](#)

³ Celfyddydau Mynegiannol: [Cynllunio eich cwricwlwm - Hwb \(llyw.cymru\)](#)

Strwythur y Cymhwyster

Uned 1: Coreograffi

Asesiad ymarferol a log myfyriol

40% o'r cymhwyster

Wedi'i farcio gan y ganolfan a'i gymedroli gan CBAC

Uned 2: Perfformiad

Asesiad ymarferol

30% o'r cymhwyster

Wedi'i farcio gan y ganolfan a'i gymedroli gan CBAC

Uned 3: Dehongli Dawns

30% o'r cymhwyster

Arholiad digidol yn unig, wedi'i farcio gan CBAC

Dyma'r canrannau ar gyfer y 4 amcan asesu:

AA1	Dangos a defnyddio gwybodaeth a dealltwriaeth o berfformiadau a phrosesau coreograffig.	20%
AA2	Datblygu a defnyddio sgiliau technegol a pherfformio.	30%
AA3	Dadansoddi, gwerthuso ac adfyfrio ar eu gwaith eu hunain a gwaith pobl eraill.	15%
AA4	Creu a datblygu syniadau i gyfleu ystyr mewn coreograffi.	35%

Cymhwyster llinol fydd hwn. Gellid cwblhau Uned 1 ar unrhyw bryd yn ystod y ddwy flynedd ar ôl i'r addysgu a'r dysgu gofynnol gael eu cwblhau a'i chyflwyno i CBAC ym mlwyddyn olaf y cwrs. Byddai Uned 2 ac Uned 3 yn cael eu cwblhau ym mlwyddyn olaf y cwrs.

Bydd 120-140 o Oriau Dysgu dan Arweiniad yn y cymhwyster.

Gwybodaeth am Unedau

Uned 1 – Coreograffi

Pwrpas yr uned hon yw:

- datblygu ymwybyddiaeth o'r broses goreograffig o greu dawns
- datblygu sgiliau dysgwyr o ran hunanwerthuso, mireinio a datblygu eu gwaith eu hunain
- datblygu ymdeimlad o goreograffu at bwrpas penodol
- ysbrydoli dysgwyr i archwilio coreograffi o arddulliau/genres, cyfnodau/cyd-destunau amrywiol ac sy'n gysylltiedig â diwylliannau gwahanol yng Nghymru a'r byd.

Bydd yr uned hon yn canolbwyntio ar:

- **archwilio** – bydd dysgwyr yn cael y cyfle i archwilio dawns a gaiff ei chreu a'i pherfformio gan bobl eraill a datblygu eu sgiliau coreograffi eu hunain mewn dawns.
- **creu** – bydd dysgwyr yn creu eu dawns wreiddiol eu hunain mewn arddull o'u dewis, mewn ymateb i friff a fydd wedi'i bennu gan CBAC. Bydd dysgwyr yn cael y cyfle i ddatblygu sgiliau creadigol drwy arbrofi gyda choreograffi ac ymchwilio iddo, mewn ymateb i ystod eang o ysgogiadau er mwyn cyfleu ystyr.
- **ymateb ac adfyfrio** – bydd dysgwyr yn gallu gwerthuso a mireinio eu gwaith drwy fyfrio. Gallant ddefnyddio adborth gan bobl eraill i greu cynnyrch gorffenedig llwyddiannus.

Defnyddir asesiad di-arholiad ymarferol a log myfyriol i asesu'r uned hon. Cyflwynir y rhain ym mlwyddyn olaf y cwrs. Rhaid cyflwyno'r asesiad di-arholiad yn ddigidol. Bydd cymysgedd y tasgau ar gyfer yr uned hon yn targedu AA3 ac AA4. Bydd pwysoli uwch am AA4, wedi'i ddilyn gan AA3. CBAC fydd yn gosod yr ysgogiadau ar gyfer yr asesiad di-arholiad. Bydd y dysgwyr yn cael dewis o ran pa ysgogiad i'w ddewis o'r rhai a osodwyd gan CBAC. Gallant ddewis a fyddant yn perfformio yn y darn y byddant yn ei goreograffu. Rhagwelir y bydd yr ysgogiadau ar gael ym mis Medi ar ddechrau'r cwrs. Y ganolfan fydd yn marcio'r uned a CBAC yn ei chymedroli. Cynhelir yr asesiad ymarferol dan lefel uchel o reolaeth a'r log myfyriol dan lefel isel o reolaeth.

Mae amser y perfformiad yn debygol o fod fel a ganlyn:

- Perfformiad unigol: 1 munud - 1 munud 30 eiliad
- Grŵp o 2-5 dawnsiwr: 2-4 munud

Uned 2 – Perfformiad

Pwrpas yr uned hon yw:

- ysbrydoli dysgwyr i archwilio repertoire dawns amrywiol a darparu cyfleoedd i ddewis darnau yr hoffent eu perfformio o arddulliau/genres, cyfnodau/cyd-destunau amrywiol ac sy'n gysylltiedig â diwylliannau gwahanol yng Nghymru a'r byd
- caniatáu i ddysgwyr ddatblygu eu sgiliau technegol a pherfformio drwy adfyfrio ar eu gwaith eu hunain mewn cylchred barhaus o ymarfer a gwella
- darparu cyfleoedd i ddysgwyr berfformio'n unigol ac fel rhan o grŵp, a datblygu'r sgiliau sy'n ofynnol i ddod yn hyfedrus
- darparu cyfle i ddysgwyr ddatblygu sgiliau personol hunanwerthuso, gwydnwch, penderfynoldeb a hyder.

Bydd yr uned hon yn canolbwyntio ar:

- **archwilio** – bydd dysgwyr yn cael y cyfle i archwilio dawns a gaiff ei chreu a'i pherfformio gan bobl eraill a datblygu eu sgiliau eu hunain mewn dawns.
- **perfformio** – bydd dysgwyr yn datblygu sgiliau corfforol, technegol a mynegiannol i ddehongli a chyfleu bwriad coreograffig a dangos rheolaeth.

Asesir yr uned drwy asesiad di-arholiad ymarferol. Rhaid gwneud yr uned hon ym mlwyddyn olaf y cwrs. Oherwydd natur ymarferol yr uned hon, bydd y tasgau ar gyfer yr uned hon yn targedu AA2. Bydd y ganolfan yn marcio'r asesiad di-arholiad, a bydd yn cael ei gymedroli gan CBAC.

Bydd dysgwyr yn dewis ac yn perfformio dau ddarn gwahanol. Bydd gan ddysgwyr y dewis a'r hyblygrwydd i ddewis eu darnau i'w perfformio ar gyfer yr uned hon, ond ni ddylai dysgwyr berfformio darn o'r gweithiau gosod a ddewisir gan y ganolfan ar gyfer Uned 3. Rhaid i un perfformiad fod yn berfformiad unigol a gall yr ail berfformiad fod yn unigol neu fel rhan o grŵp. Mae amser y perfformiad yn debygol o fod fel a ganlyn:

- Perfformiad unigol: 1 munud - 1 munud 30 eiliad
- Grŵp o 2-5 dawnsiwr: 2-4 munud

Wrth berfformio mewn grŵp, rhaid i bob dawnsiwr fod yn rhan weithredol o'r perfformiad am o leiaf un munud.

Uned 3 – Dehongli Dawns

Pwrpas yr uned hon yw:

- dangos a chymhwyso gwybodaeth a dealltwriaeth o sut mae dawns yn cael ei datblygu, ei choreograffu a'i pherfformio drwy gyd-destun gweithiau gosod a gwaith nad yw wedi'i weld
- archwilio dawns broffesiynol o arddulliau/genres, cyfnodau/cyd-destunau amrywiol ac sy'n gysylltiedig â diwylliannau gwahanol yng Nghymru a'r byd
- datblygu iaith ddisgrifio a dadansoddi dawns
- datblygu gwerthfawrogiad a dealltwriaeth o sut mae ystyr yn cael ei gyfleu drwy ddawns.

Bydd yr uned hon yn canolbwyntio ar:

- **archwilio** – bydd dysgwyr yn cael y cyfle i archwilio dawns a gaiff ei chreu a'i pherfformio gan bobl eraill
- **ymateb ac adfyfrio** – bydd dysgwyr yn gallu ystyried gwaith dawns eraill a gwerthuso effeithiolrwydd syniadau a thechnegau a gaiff eu defnyddio i gyfleu ystyr. Bydd dysgwyr yn meithrin dealltwriaeth o amrywiaeth o ffurfiau, genres, arddulliau, technegau, cyd-destunau a dulliau o gyflwyno dawns.

Bydd yr uned yn cael ei hasesu drwy arholiad digidol a fydd ar gael yng nghyfres yr haf ym mlwyddyn olaf yr astudio. Bydd cymysgedd o fathau o gwestiynau a fydd yn targedu AA1 ac AA3. Bydd y pwysoli uwch am AA1, wedi'i ddilyn gan AA3. Bydd CBAC yn gosod dewis o waith gosod a gwaith nad yw wedi'i weld. Bydd canolfannau yn astudio tri darn o waith gosod. Bydd y gwaith gosod yn cynnwys gwaith: o arddulliau/genres cyferbyniol; o gyfnodau cyferbyniol; sydd wedi'u creu yng Nghymru neu wedi'u hysbrydoli gan Gymru; sydd wedi'u hysgrifennu gan amrediad amrywiol o awduron gan gynnwys o gefndiroedd Du, Asiaidd ac ethnig leiafrifol. Mae'n debygol y bydd yr arholiad tua 1 awr 45 munud o hyd, ond bydd angen ystyried hyn ymhellach. Mae angen meddwl a ellid caniatáu i ddysgwyr ailchwaru darnau er mwyn ateb y cwestiynau ac mae hynny wedyn yn berthnasol i hydrinedd o ran y dysgwyr a'r canolfannau. Bydd enghreifftiau gweledol yn rhan o rai cwestiynau.